

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політичних інститутів і процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політичні інститути і процеси

Освітня програма	Магістр
Спеціальність	052 Політологія
Галузь знань	05. Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
політичних інститутів і процесів
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Політичні інститути і процеси
Викладач (-і)	канд. істор. наук, доц. Генік М.А.
Контактний телефон викладача	+38095 7898986
E-mail викладача	mykola.genyk@ukr.net
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки. 2.1 Обов'язкові дисципліни 2.1.1 Теоретична підготовка
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	понеділок, 14.00 год. – 16.00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Програма курсу спрямована на формування системного мислення, поглиблення знань, умінь і навичок з політичних наук.</p> <p>Програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють зміст навчальних предметів з історії, філософії, соціології тощо.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Мета викладання дисципліни:</i> студент повинен засвоїти весь матеріал з курсу при допомозі поданих викладачем методичних рекомендацій, підготовлених семінарських занять, самостійної роботи, індивідуальної роботи, колоквиумів. Засвоїти важливі проблеми з політології, вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомити студентів з основами політології.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – історію зародження і розвитку політичних інститутів; – концептуальні підходи і методи аналізу політичних процесів; <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати на практиці набуті знання з політології; – орієнтуватися в політичній ситуації, – вміти аналізувати політичні процеси в Україні і світі. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p><i>Компетенції соціально-особистісні:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність до участі у суспільно-політичних процесах – здатність до відстоювання своїх політичних поглядів; – адаптивність і комунікабельність. <p><i>Загальнонаукові компетенції:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – базові уявлення про наукову і практичну складову політології – базові основи знань про політику, державу, партії і тп. <p><i>Інструментальні компетенції:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – навички вивчення і використання політичної інформації; – дослідницькі навички пошуку матеріалів з політології і історії політичної думки. <p><i>Професійні компетенції:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність виокремлювати актуальні питання з політичної теорії; – здатність виокремлювати політологічний феномен в науково-дослідній роботі; 	
5. Організація навчання курсу	

Обсяг курсу						
Вид заняття				Загальна кількість годин		
лекції				30		
семінарські заняття / практичні / лабораторні				16		
самостійна робота				134		
Ознаки курсу						
Семестр		Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
1- семестр		Політологія		1 курс	Нормативний	
Тематика курсу						
Тема, план	Форма заняття	Література		Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Предмет, об'єкт і завдання курсу	Лекція	<p>Бебик В. Політика і політична діяльність // Політологічні читання. – 1994. – № 3. – С.115–130.</p> <p>Варзар. Про політичну науку слово правдиве мовимо, – не апологетичне, а історіологічне // Нова політика. – 1997. – № 3. – С.46–50.</p> <p>Рябов С. Політика як соціальне явище // Політологічні читання. – 1994. – № 2. – С.189–222.</p> <p>Алексєєнко І. Нова парадигма гуманізму політичної антропології // Нова політика. –1999. – № 1. – С. 56–58.</p> <p>Афонін Є., Гошовська В. Професійно і цікаво про політику // Віче. –1999. – № 10. – С. 151–157.</p> <p>Вівчарик М. Виховні можливості політичної науки // Віче. – 1998. – № 7. – С. 156–159.</p> <p>Картунов О., Маруховська О. Етнополітологія як наука і навчальна дисципліна // Політологічні читання. – 1994. – № 3. – С. 72–114.</p> <p>Левенець Ю. Позитивізм у системі обґрунтувань політичної філософії // Політична думка. – 2001. – №1–2. – С. 112–132.</p> <p>Литвин В. Заповідь політика – передбачувана політика // Віче. – 1993. – №2. – С. 3–19.</p> <p>Лузан А. Філософія науки і сучасна політика // Нова політика. – 1998. – № 2. – С. 49–51.</p> <p>Попик Я. Чим не є політична теорія // Нова політика. – 1997. – № 4. – С. 48–50.</p> <p>Попик Я. Філософ і політика // Нова політика. – 1998. – № 3. – С.30–37.</p> <p>Савчук В. Політекономія: королева соціальних наук чи прислужниця ринку // Віче. – 1995. – № 1. – С. 49–57.</p> <p>Сергієнко Ю., Ямкова З. Наука політики і політична влада // Віче. – 2000. – №4.– С. 154–155.</p>		підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	ІХ.2023

		<p>Васильєв В. Про політику і політиків // Розбудова держави. – 1993. – № 12. – С. 42–46.</p> <p>Габріємен О. Політична наука в Україні: стан і перспективи // Політична думка. – 2001. – №4. – С. 47–56.</p>			
Методологічні підходи до аналізу політичних процесів	Лекція	<p>Татаренко Т.М. Інституалізація регіональної політичної влади // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 158-168.</p> <p>Ємельянов В.М., Чупрін Р.В. Участь громадськості у формуванні партійної політики // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 113-125.</p> <p>Хімченко О.Г. Політична реформа та політичні партії України // Гілея.- 2005.- № 1.- С. 207-214.</p> <p>Шкуренко К.О. Політичні партії у контексті політреформи і парламентських виборів 2006 року // Гілея.- 2005.- № 3.-С. 190-203.</p> <p>Головко І.В. Стан та перспективи формування ліберальної демократії в Україні // Гілея.- 2009.- № 27.- С.367-376.</p> <p>Пахарєв А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні. Навчальний посібник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.</p> <p>Трансформація політичних інститутів України: проблеми теорії і практики / Авт. колектив: М.І. Михальченко (керівник) та ін. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 440 с.</p> <p>Політичний процес в Автономній Республіці Крим: особливості, суперечності, прорахунки (1991-2014 рр.) / Аналітична доповідь. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 304 с.</p> <p>Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь / за ред. О.М. Майборода. – Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017. – 248 с.</p> <p>Кармазіна М. Президентство: український варіант. – К. 2007. – 365 с.</p> <p>Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій / В.Ф.Солдатенко (кер.) та ін.; НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень. – К.: Парламентське вид-во, 2009. – 536 с.</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	ІХ.2023
Політичний процес як функціональна характеристис	Семінар	<p>Хімченко О.Г. Політична реформа та політичні партії України // Гілея.- 2005.- № 1.- С. 207-214.</p> <p>Шкуренко К.О. Політичні партії у контексті політреформи і парламентських виборів 2006 року // Гілея.- 2005.- № 3.-С. 190-203.</p> <p>Майборода М.І. Партія регіонів у Донецькій області: становлення та ресурси // Гілея.- 2009.- Спецвипуск.-С. 289-298.</p> <p>Головко І.В. Стан та перспективи формування ліберальної демократії в Україні // Гілея.- 2009.- №</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	ІХ.2023

тика політичної системи		<p>27.- С.367-376.</p> <p>Пахарев А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні. Навчальний посібник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.</p> <p>Трансформація політичних інститутів України: проблеми теорії і практики / Авт. колектив: М.І. Михальченко (керівник) та ін. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 440 с.</p> <p>Політичний процес в Автономній Республіці Крим: особливості, суперечності, прорахунки (1991-2014 рр.) / Аналітична доповідь. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 304 с.</p> <p>Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь / за ред. О.М. Майбороди. – Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017. – 248 с.</p> <p>Кармазіна М. Президентство: український варіант. – К. 2007. – 365 с.</p> <p>Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій / В.Ф.Солдатенко (кер.) та ін.; НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень. – К.: Парламентське вид-во, 2009. – 536 с.</p> <p>Татаренко Т.М. Інституалізація регіональної політичної влади // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 158-168.</p> <p>Ємельянов В.М., Чупрін Р.В. Участь громадськості у формуванні партійної політики // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 113-125.</p>			
Транзитні процеси в політичній системі України	Лекція	<p>Бжезінський З. Великі перетворення // Політична думка. – 1994.– № 3.– С. 5–15.</p> <p>Долженков О. Чи є пострадянські країни перехідними суспільствами? // Людина і політика. – 2001. – № 2. – С. 43–51.</p> <p>Журавський В. Політична система України: особливості, фактори, чинники права // Віче. – 2000. – № 2. – С. 49–66.</p> <p>Нагорняк Т. Системна трансформація у контексті філософії політики // Нова політика. – 2000. – № 1. – С. 61–64.</p> <p>Рутар С. Держава як основний елемент політичної системи // Розбудова держави. – 1993. – № 7. – С. 57–61.</p> <p>Шаповал В. Основний закон держави // Віче. – 1996. – № 3. – С. 27–34.</p> <p>Алексєнко І. Амбівалентність особистості і політичної системи в умовах кризового соціуму // Нова політика. –1999. – № 3. – С. 30–32.</p> <p>Бистрицький Є. Політична філософія посткомунізму: горизонти методології // Політична думка. – 1995. – № 1. – С. 3–13.</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	ІХ.2023

		<p>Головаха Є., Пухляк В. Політична соціалізація в посткомуністичній Україні // Політична думка. – 1994. – № 2. – С. 26–29.</p> <p>Зінов'єв О. Посткомуністична доба // Політична думка. – 1994. – № 2. – С. 14–18.</p> <p>Зленко А. Втілення юридичного вибору // Політика і час. – 2001. – № 1. – С. 7–9.</p> <p>Кононов В. Україна: 10 років блукань у нетрях агонізуючого індустріального суспільства // Політична думка. – 2001. – № 3. – С. 143–152.</p> <p>Крауз В. Після краху комунізму // Політична думка. – 1994. – № 2. – С. 9–13.</p> <p>Кресін О. Конституція України. Традиційне і нове // Віче. – 1998. – № 9. – С. 47–55.</p> <p>Мороз О. Від декларації до державності // Віче. – 2000. – № 7. – С. 26–23</p> <p>Мухамед Ж. Марокко на шляху модернізації // Віче. – 2001. – № 6. – С. 145–151.</p> <p>Погорілко В., Малишко М. Правова система України – стан та перспективи розвитку // Віче. – 1993. – № 9. – С. 21–35.</p> <p>Погорілко В., Малишко М. Стратегія і тактика законотворення // Віче. – 1993. – № 4. – С. 46–55.</p> <p>Порошенко П. Десять років незалежності: у дзеркалі світової політики і економіки // Політична думка. – 2001. – № 3. – С. 72–84.</p> <p>Почепцов Г. Слово, що не є ділом // Віче. – 1996. – № 10. – С. 37–43.</p> <p>Селіванов В. Правовий прогрес України. Методологічні проблеми дослідження // Віче. – 1998 – № 1 – С. 40–61.</p> <p>Сіденко С. Гуманітарний капітал в стратегії посткомуністичних перетворень // Політична думка. – 1999. – № 1–2. – С. 61–71.</p> <p>Стіг Р. Верховенство закону чи верховенство суддів: на захист правового плюралізму // Політична думка. – 1997. – № 3. – С. 31–59.</p> <p>Суленко М. І вільній пресі не все дозволено // Віче. – 1993. – № 4. – С. 149–153.</p> <p>Чиж І. Роздержавлення ЗМІ: проблеми і перспективи // Віче. – 1999. – № 1. – С. 3–15.</p> <p>Шаповал В. Конституція є. На черзі – реалізація її норм // Віче. – 1996. – № 10. – С. 3–11.</p> <p>Шаповал В. П'ять років Конституції України: реалії і проблеми // Віче. – 2001. – № 6 – С. 13–23.</p> <p>Штика О. Армія в політичній системі українського суспільства // Політологічні читання. – 1994. – № 2. – С. 67–82.</p>			
Держ	Семінар	Журавський В. Політична система України:	підготовка конспекту,	5 б. (вибір	Х.2023

<p>авне управління як політичний процес</p>	<p>особливості, фактори, чинники права // Віче. – 2000. – № 2. – С. 49–66.</p> <p>Нагорняк Т. Системна трансформація у контексті філософії політики // Нова політика. – 2000. – № 1. – С. 61–64.</p> <p>Рутар С. Держава як основний елемент політичної системи // Розбудова держави. – 1993. – № 7. – С. 57–61.</p> <p>Шаповал В. Основний закон держави // Віче. – 1996. – № 3. – С. 27–34.</p> <p>Алексєєнко І. Амбівалентність особистості і політичної системи в умовах кризового соціуму // Нова політика. – 1999. – № 3. – С. 30–32.</p> <p>Бистрицький Є. Політична філософія посткомунізму: горизонти методології // Політична думка. – 1995. – № 1. – С. 3–13.</p> <p>Головаха Є., Пухляк В. Політична соціалізація в посткомуністичній Україні // Політична думка. – 1994. – № 2. – С. 26–29.</p> <p>Зінов'єв О. Посткомуністична доба // Політична думка. – 1994. – № 2. – С. 14–18.</p> <p>Зленко А. Втілення юридичного вибору // Політика і час. – 2001. – № 1. – С. 7–9.</p> <p>Кононов В. Україна: 10 років блукань у нетрях агонізуючого індустріального суспільства // Політична думка. – 2001. – № 3. – С. 143–152.</p> <p>Крауз В. Після краху комунізму // Політична думка. – 1994. – № 2. – С. 9–13.</p> <p>Кресін О. Конституція України. Традиційне і нове // Віче. – 1998. – № 9. – С. 47–55.</p> <p>Мороз О. Від декларації до державності // Віче. – 2000. – № 7. – С. 26–23</p> <p>Мухамед Ж. Марокко на шляху модернізації // Віче. – 2001. – №6. – С. 145–151.</p> <p>Погорілко В., Малишко М. Правова система України – стан та перспективи розвитку // Віче. – 1993. – №9. – С. 21–35.</p> <p>Погорілко В., Малишко М. Стратегія і тактика законотворення // Віче. – 1993. – № 4. – С. 46–55.</p> <p>Порошенко П. Десять років незалежності: у дзеркалі світової політики і економіки // Політична думка. – 2001. – № 3. – С. 72–84.</p> <p>Почепцов Г. Слово, що не є ділом // Віче. – 1996. – № 10. – С. 37–43.</p> <p>Селіванов В. Правовий прогрес України. Методологічні проблеми дослідження // Віче. – 1998 – № 1 – С. 40–61.</p> <p>Сіденко С. Гуманітарний капітал в стратегії посткомуністичних перетворень // Політична думка. – 1999. – № 1–2. – С. 61–71.</p> <p>Стіт Р. Верховенство закону чи верховенство</p>	<p>4 год.</p>	<p>ково, під час опитування на семінарі).</p>
---	--	---------------	---

		суддів: на захист правового плюралізму // Політична думка. – 1997. – № 3. – С. 31–59. Суленко М. І вільній пресі не все дозволено // Віче. – 1993. – № 4. – С. 149–153. Чиж І. Роздержавлення ЗМІ: проблеми і перспективи // Віче. – 1999. – № 1. – С. 3–15. Шаповал В. Конституція є. На черзі – реалізація її норм // Віче. – 1996. – № 10. – С. 3–11. Шаповал В. П'ять років Конституції України: реалії і проблеми // Віче. – 2001. – № 6 – С. 13–23.			
Конституційний процес	Лекція	Древаль Ю. Парламенти і парламентаризм: уроки і перспективи // Віче. – 1999. – № 11. – С. 35–42. Мацко А. Держава, право, громадянин // Розбудова держави. – 1995. – № 7–8. – С. 21–23. Рутар С. Держава як основний елемент політичної системи // Розбудова держави. – 1993. – № 7. – С. 57–61. Тарасенко В., Сакада М. Чи був СРСР імперією // Віче. – 1999. – № 10. – С. 107–121. Фрицький О. Сучасна державність, її можливі форми // Віче. – 2000. – № 2. – С. 156–157. Ходаківський М. Громадське суспільство і національна держава // Віче. – 1998. – № 9. – С. 34–47. Якушик В. Типологізація держави // Політологічні читання. – 1995. – № 2. – С. 275–282.	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	X.2023
Законотдавчий процес	Семінар	Кривенко Л. Конституційні моделі легітимації глави держави і баланс повноважень між інститутами влади // Віче. – 2000. – № 9. – С. 19–38. Малиновський В. Співвідношення та взаємозв'язок виконавчої влади та державного управління // Нова політика. – 2001. – № 5. – С. 36–40. Сергієнко Ю., Ямкова З. Наука політики і політична влада // Віче – 2000. – № 4. – С. 154–155. Татаренко Т.М. Інституалізація регіональної політичної влади // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 158-168. Ємельянов В.М., Чупрін Р.В. Участь громадськості у формуванні партійної політики // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 113-125.	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	X.2023
Вищі органи влади	Лекція	Кульчицький С. Еволюція державного устрою в Україні: від тоталітаризму до демократії // Віче. – 1997. – № 1. – С. 21–32. Рудич Ф. Через авторитаризм к демократическому	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування)	X.2023

України		<p>обществу // Віче. – 1996. – №5. – С. 110–120.</p> <p>Якушик В. Різновиди політичних режимів // Віче. – 1995. – № 9. – С. 129–134.</p> <p>Головаха Є. Соціальні патології посткомуністичного суспільства // Політична думка. – 1994. – № 4. – С. 32–38.</p> <p>Давидова М. Конституціоналізм як гарантія забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні // Людина і політика. – 2001. – № 5. – С. 105–113.</p> <p>Демократія в Україні: проблеми становлення та перспективи // Політична думка. – 1994. – № 4. – С. 9–11.</p> <p>Лясота Л. Причини відтворення авторитарних цінностей в Україні // Нова політика. – 2001. – № 5. – С. 55–59.</p> <p>Романюк О. Посттоталітаризм як соціально-політичний феномен: концептуальні підходи та критерії // Нова політика. – 2001. – № 6. – С.45–49.</p> <p>Скиба В. Бажання здобути свободу негайно є найкращий шлях до рабства // Віче. – 1993. – № 10. – С. 140–151.</p> <p>Стегненко О. Життя диктує: чи не можна узаконити диктатуру // Віче. – 1995. – № 3. – С. 35–39.</p>		на семінарі).	
Вибори і виборчі системи	Семінар	<p>Бєбик В. Політика і політична діяльність // Політологічні читання. – 1994. – № 3. – С. 115–130.</p> <p>Козак В. Сенс і пріоритети політичної участі // Віче. – 1998. – №1. – С. 119–127.</p> <p>Абрамова О. Вибори без вибору // Нова політика. – 1999. – № 1. – С. 32–35.</p> <p>Андрєсюк Б. Регіональна політика і місцеве самоврядування в контексті виборчого процесу // Політична думка. – 1999. – № 3. – С. 64–68</p> <p>Балабан Р. Початок передвиборної лихоманки // Нова політика. – 2001. – №3. – С.17–79.</p> <p>Бєляков Г. Соціологія виборів // Віче. – 1994. – №11. – С. 75–85.</p> <p>Білоус А. Пропорційні вибори в Україні: ілюзії чи реалії // Нова політика. – 2001. – №1. – С.2–5.</p> <p>Гєслі В. Чинники впливу на голосування українських виборів // Політична думка. – 2000. – № 3. – С. 20–45.</p> <p>Завардін О. Плебісцит по українськи // Нова політика. –2000. – № 2. – С. 2–3.</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	XI.2023
Референдуми	Лекція	<p>Бєбик В. Політика і політична діяльність // Політологічні читання. – 1994. – № 3. – С. 115–130.</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування)	XI.2023

		<p>Козак В. Сенс і пріоритети політичної участі // Віче. – 1998. – №1. – С. 119–127.</p> <p>Абрамова О. Вибори без вибору // Нова політика. – 1999. – № 1. – С. 32–35.</p> <p>Андресюк Б. Регіональна політика і місцеве самоврядування в контексті виборчого процесу // Політична думка. – 1999. – № 3. – С. 64–68</p> <p>Балабан Р. Початок передвиборної лихоманки // Нова політика. – 2001. – №3. – С.17–79.</p> <p>Беляков Г. Соціологія виборів // Віче. – 1994. – №11. – С. 75–85.</p> <p>Білоус А. Пропорційні вибори в Україні: ілюзії чи реальності // Нова політика. – 2001. – №1. – С.2–5.</p> <p>Геслі В. Чинники впливу на голосування українських виборів // Політична думка. – 2000. – № 3. – С. 20–45.</p> <p>Завардін О. Плебісцит по українськи // Нова політика. –2000. – № 2. – С. 2–3.</p>		ання на семінарі).	
Органи судової влади	Семінар	<p>Татаренко Т.М. Інституалізація регіональної політичної влади // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 158-168.</p> <p>Ємельянов В.М., Чупрін Р.В. Участь громадськості у формуванні партійної політики // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 113-125.</p> <p>Хімченко О.Г. Політична реформа та політичні партії України // Гілея.- 2005.- № 1.- С. 207-214.</p> <p>Шкуренко К.О. Політичні партії у контексті політреформи і парламентських виборів 2006 року // Гілея.- 2005.- № 3.-С. 190-203.</p> <p>Майборода М.І. Партія регіонів у Донецькій області: становлення та ресурси // Гілея.- 2009.- Спецвипуск.-С. 289-298.</p> <p>Головко І.В. Стан та перспективи формування ліберальної демократії в Україні // Гілея.- 2009.- № 27.- С.367-376.</p> <p>Пахарев А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні. Навчальний посібник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.</p> <p>Трансформація політичних інститутів України: проблеми теорії і практики / Авт. колектив: М.І. Михальченко (керівник) та ін. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 440 с.</p> <p>Політичний процес в Автономній Республіці Крим: особливості, суперечності, прорахунки (1991-2014 рр.) / Аналітична доповідь. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 304 с.</p> <p>Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь / за ред. О.М. Майбороди. – Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017. – 248 с.</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	XI.2023

		<p>Кармазіна М. Президентство: український варіант. – К. 2007. – 365 с.</p> <p>Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій / В.Ф.Солдатенко (кер.) та ін.; НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень. – К.: Парламентське вид-во, 2009. – 536 с.</p>			
ЗМІ в політичній системі України	Лекція	<p>Татаренко Т.М. Інституалізація регіональної політичної влади // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 158-168.</p> <p>Ємельянов В.М., Чупрін Р.В. Участь громадськості у формуванні партійної політики // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 113-125.</p> <p>Хімченко О.Г. Політична реформа та політичні партії України // Гілея.- 2005.- № 1.- С. 207-214.</p> <p>Шкуренко К.О. Політичні партії у контексті політреформи і парламентських виборів 2006 року // Гілея.- 2005.- № 3.-С. 190-203.</p> <p>Головко І.В. Стан та перспективи формування ліберальної демократії в Україні // Гілея.- 2009.- № 27.- С.367-376.</p> <p>Пахарев А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні. Навчальний посібник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.</p> <p>Трансформація політичних інститутів України: проблеми теорії і практики / Авт. колектив: М.І. Михальченко (керівник) та ін. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 440 с.</p> <p>Політичний процес в Автономній Республіці Крим: особливості, суперечності, прорахунки (1991-2014 рр.) / Аналітична доповідь. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 304 с.</p> <p>Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь / за ред. О.М. Майбороди. – Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017. – 248 с.</p> <p>Кармазіна М. Президентство: український варіант. – К. 2007. – 365 с.</p> <p>Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій / В.Ф.Солдатенко (кер.) та ін.; НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень. – К.: Парламентське вид-во, 2009. – 536 с.</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	XI.2023
Політичні партії	Семінар	<p>Дунасва Л. Тенденції та перспективи модернізації партійно–політичної сфери і утвердження партійної системи в Україні // Людина і політика. – 2001. – № 5. – С. 148–159.</p> <p>Корнієвський О. Є така партія?// Віче. – 1996. – № 12. – С. 65–72.</p> <p>Махненко М. Ліві, праві, центристи інтереси і наміри // Віче. – 1997. – № 11. – С.106–115.</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	XII.2023

		<p>Пахарєв А. Багатопартійність і партійна система – поняття не тотожні // Віче. – 2002 – № 2– С. 3–8.</p> <p>Пашков М. Праві, ліві і “псевдонезалежні” // Віче. – 1994. – № 2. – С. 105–111.</p> <p>Примуш С. Політичні партії: взаємодія з інститутами політичної системи // Віче. – 2000 – № 4– С. 122–139.</p> <p>Примуш М. Порядок утворення і діяльності політичних партій // Віче. – 2001. – № 5. – С. 143–155.</p>			
Органи місцевого самоврядування	Лекція	<p>Кривошеїн В. Політичне світосприйняття: спроба побудови елементарної системи // Людина і політика. – 2001. – № 5. – С. 58–73.</p> <p>Макєєв С. Сучасна Україна: громадянська свідомість і політична участь населення // Політична думка. – 2000. – № 2. – С. 10–16.</p> <p>Пойченко А. Психологія політики // Віче. – 1993. – № 11. – С. 88–100.</p> <p>Руденко Ю. Політична свідомість: визначення та актуальність дослідження в контексті розвитку вітчизняної політичної науки // Людина і політика. – 2001. – № 4. – С. 107–114.</p> <p>Шахтемірова О. Цілісні орієнтації та політична свідомість // Нова політика. – 1999. – № 4. – С. 24–27</p> <p>Вовканич С. Національний та інтелектуальний потенціал державотворення // Розбудова держави. – 1995. – № 10. – С. 15–17.</p> <p>Татаренко Т.М. Інституалізація регіональної політичної влади // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 158-168.</p> <p>Ємельянов В.М., Чупрін Р.В. Участь громадськості у формуванні партійної політики // Гілея.- 2008.- № 12.-С. 113-125.</p> <p>Хімченко О.Г. Політична реформа та політичні партії України // Гілея.- 2005.- № 1.- С. 207-214.</p> <p>Шкуренко К.О. Політичні партії у контексті політреформи і парламентських виборів 2006 року // Гілея.- 2005.- № 3.-С. 190-203.</p> <p>Головко І.В. Стан та перспективи формування ліберальної демократії в Україні // Гілея.- 2009.- № 27.- С.367-376.</p> <p>Пахарєв А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні. Навчальний посібник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.</p> <p>Трансформація політичних інститутів України: проблеми теорії і практики / Авт. колектив: М.І. Михальченко (керівник) та ін. – К.: ІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 440 с.</p> <p>Політичний процес в Автономній Республіці Крим:</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	XII.2023

		<p>особливості, суперечності, прорахунки (1991-2014 рр.) / Аналітична доповідь. – К.: ІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 304 с.</p> <p>Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь / за ред. О.М. Майбороди. – Київ: ІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017. – 248 с.</p> <p>Кармазіна М. Президентство: український варіант. – К. 2007. – 365 с.</p> <p>Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій / В.Ф.Солдатенко (кер.) та ін.; НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень. – К.: Парламентське вид-во, 2009. – 536 с.</p> <p>Костенко С. Політичні інтереси і державницька свідомість військовослужбовців // Віче. – 1997. – №2.– С. 43–47.</p> <p>Кресіна І. Національна свідомість: сутність, основні складові та рівні функціонування // Нова політика. –1998. – № 3. – С. 12–14.</p> <p>Кравченко В. Інформаційна політика. Розставимо акценти // Віче. – 1996. – № 8. – С. 31–45.</p> <p>Левченко Л. Психологічні особливості діяльності ЗМІ // Людина і політика. – 2001. – № 2. – С. 103–109.</p> <p>Макаренко Е. Інформаційно–психологічний захист як чинник збереження політичної ментальності нації // Нова політика. –1999. – № 2. – С. 50–55.</p> <p>Онуфрійчук М. Інформаційна безпека: політика і практика // Віче. – 1993. – №11. – С. 15–29.</p>			
Регіональні і етнополітичні процеси в Україні	Семинар	<p>Зенгхаас Д. Етнічні конфлікти: причини та шляхи розв'язання // Політологічні читання. – 1994. – № 2. – С. 179–188</p> <p>Картунов О., Маруховська О. Етнополітологія як наука і навчальна дисципліна // Політологічні читання. – 1994. – № 3. – С. 72–114.</p> <p>Касьянов Г. Теорії нації та націоналізму. – К., 1999. – 350с.</p> <p>Кузик П. Нація у контексті сучасних наукових досліджень: спроба методологічного розв'язання проблеми // Людина і політика. – 2001. – № 5. – С. 86–96.</p> <p>Метельова Т. Нація у чотирьох вимірах сучасної ідеології, або тоталітаризм і демократизм проти нації // Політологічні читання. – 1994. – № 2. – С. 279–288.</p> <p>Степико М. Становлення політичної нації // Політика і час. – 2001. – № 4. – С. 8–16.</p>	підготовка конспекту, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	ХІІ.2023
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень – початок грудня 2023 р.):				

оцінювання курсу	<p>1) усні відповіді на семінарських заняттях – 10 ; 2) тест № 1: – 15 балів; 3) тестова робота № 2: – 15 балів; 4) контрольна робота – 10 балів; Загальна кількість – 50 балів.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамен (грудень 2023 р.): Загальна кількість – 50 балів.</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Контрольна робота здійснюється під наглядом викладача згідно з питаннями, що входять до програмових вимог. Не допускається користування жодними носіями інформації.</p> <p>Тести проводяться на основі тестових завдань.</p>
Семінарські заняття	Політичний процес як функціональна характеристика політичної системи
	Державне управління як політичний процес
	Законодавчий процес
	Вибори і виборчі системи
	Органи судової влади
	Політичні партії
Регіональні і етнонаціональні процеси в Україні	
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <p>1) усних відповідей на семінарських заняттях ; 2) тестової роботи № 1 3) тестової роботи № 2 4) контрольної роботи</p> <p>Виконання цих завдань передбачає якісну пошукову працю, творчий підхід до оформлення студентом (-кою) тієї чи іншої індивідуальної роботи.</p> <p>Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю на початку червня 2020 р. за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів.</p>
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу «Політичні інститути і процеси в Україні» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – понеділок, 14.00 год. – 16.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобропорядності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.</p>	
8. Рекомендована література	
<p>Пахарев А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні. Навчальний посібник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.</p> <p>Трансформація політичних інститутів України: проблеми теорії і практики / Авт. колектив: М.І. Михальченко (керівник) та ін. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 440 с.</p> <p>Політичний процес в Автономній Республіці Крим: особливості, суперечності, прорахунки (1991-2014 рр.) / Аналітична доповідь. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – 304 с.</p> <p>Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь / за ред. О.М. Майбороди. – Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017. – 248 с.</p> <p>Кармазіна М. Президентство: український варіант. – К. 2007. – 365 с.</p> <p>Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій / В.Ф.Солдатенко (кер.) та ін.; НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень. – К.: Парламентське вид-во,</p>	

2009. – 536 с.

Викладач _____